

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
202. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1933. évi szeptember 6

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A VAJDA-KORMÁNY SORSDÖNTŐ ÓRÁI SZINAJÁBAN

MAJLÁTH GRÓF ERDÉLYI PÜSPÖK:

Akik azt állítják, hogy mi nem vagyunk lojális polgárok, azok rágalmaznak

Egy 70 éves öreg ember, aki repülni mer...

Az erdélyi katolikusság székesföldi nagy manifesztációja

B. L. kiküldött munkatársának jelentése

Gyergyószentmiklós, szeptember 5

A Katolikus Népszövetség szombati gyűlését este 9 órakor a Laurenczi szálló zsúfolásig telt házában a Katolikus Akadémia irodalmi-estje zárta be.

A Népszövetség helybeli tagozatának száztagú vegyeskara, Bálint Ákos karnagy vezénylete alatt, nagy siker mellett adott elő eredeti székesföldi dalokat. A festői székesföldi viaszban éneklő kart tapsorkánokkal honorálták.

Nr. Némethy Gyula elnöki megnyitó beszédében vázolta a Kath. Akadémia célkitűzéseit, melyek közül legsürgősebbnek a művészetben meghonosodott giccs és vallástalanság kiküszöbölését sürgeti. Tiltakozik, hogy a művészet örve alatt destruktív elemek végezzenek romboló munkát az erkölcs terén.

Dr. Szalay Mátyás sepsiszentgyörgyi költő-estperes nagy tetszés kíséretében adott elő saját szerzeményeiből.

Ezután a gyergyószentmiklósi műkedvelők arattak igen nagy sikert „arató ünnepi” táncukkal. Az ügyesen összeállított csoporttáncot hat pár lejtette. Különösen kitűnt a Csiky Alúce—Hegyesi János pár a címszerpben.

Bitay Árpád a gyulafehérvári theologia tanára magasszárnyalású beszéd keretében méltatta Gyergyószentmiklós nagyszülöttjének, Fogarassy Mihály volt gyulafehérvári püspöknek életét és működését.

A jólsikerült irodalmi-est színvonalát nagyban emelte Dsida Jenő költő saját verseinek tökéletes előadásával.

A Kath. Népszövetség gyergyószentmiklósi tagozatának műkedvelői sikeres eredeti székesföldi lakodalmi bemutatója után a jól sikerült estét a száztagú énekkar zárta be.

A VASÁRNAPI ESEMÉNYEK

Vasárnap már kora hajnalban megindult a székesföldi katolikusság zarándoklása Gyergyószentmiklós felé. Minden elképzelhető járművön és gyalog igyekeztek az emberek ezrei az erdélyi magyar katolikusság nagygyűlésére.

A szombati kedvező időjárás helyett most apró, de annál sűrűbb cseppekben esett az eső. Ennek ellenére 10 órakor fényes papi-ségdéllettel megkezdte tábori miséjét Fiedler szatmári püspök.

A város főterén felállított sátor körül beláthatatlan távolságban hömpölygött a népsokaság. A közeli gyergyói falvak és a helyi tűzoltóság tartja a rendet, de látszik a megjelenteken, hogy fegyelmезetten akarnak résztvenni az erdélyi magyar katolicizmus nagy napján.

Ujabb és újabb székesföldi tömegek érkeznek templomi lobogók alatt, festői viseletben és helyezkednek el a zsúfolásig telt téren.

Mikrofonok hangjai viszik a szentmise szavait a hatalmas katolikus tábor füleire, mely vallásos meggyőződéssel éneklő a templomi dalokat.

A RADIKÁLIS KATHOLICIZMUS

Mise után Gálffy Sándor nagyváradi pap hitvallástételre szólítja fel az egybegyűlt katolikusokat. Beszéde során Apponyi Albert gróf törhetetlen vallásosságára hivatkozik. Megállapítja, hogy a hit nem maradhat a templom falain belül. Azt bele kell vinni az élet minden megnyilvánulásába. Ki kell vinni az utcára is, sőt a parlamentbe is.

Radikális eszközökhöz kell nyulni a vallásos kérdésekben. A mai kort a radikalizmus jellemzi. Így küzdenek az egyház hatalmas ellenségei a hit ellen. Tehát ugyan-csak radikálisan kell megvédeni azt, annál inkább, mert a jelenlegi társadalmi rend megmentője csak a radikális katolicizmus lehet.

Majláth püspök beszéde

Ezután Majláth gróf erdélyi püspök, mint a magyar katolikusság nyolcadik nagygyűlésének elnöke, megnyitó beszédében rámutat az erős hit fontosságára. Ezzel a hittel csodákat lehet művelni. Ha egy községben egyetlen rendíthetetlen hitű ember akad, azt a községet nem fenyegeti veszély.

— En jogosan állok a székesföldi elé — folytatja Majláth püspök — nemcsak azért, mert hosszú évtizedekig tisztességesen gondoztam lelkeket, hanem azért is, mert Karácsonyi történelmi tudós állítása szerint én is székesföldi származású vagyok és pedig mindkét ágról. Egész családom származásához méltóan, hagyományos becsületességben élt. Életünket az egymás és mások megbecsülése jellemezte. Semmi sem jellemzi ezt jobban, mint az a körülmény, hogy szüleink halála után a ránk váró, nem jelentéktelen örökségen sem perlekedtünk. Családunk egyetlen tagjától sem kapott pénzt ügyvéd. Nem volt szükségünk rájuk.

— Mindezeket nem dicsekvéssel mondom el, hanem példát akarok elétek állítani arról, hogy a történelmi neveket viselő családoknak tisztelettel kell viselkedniük a múlt iránt és nem szabad lecsuszniuk soha.

Beszéde további során vázolja, hogy sürgős elfoglaltságai vannak, ezért sietnie kell. Holnap már Csikszentdomokosra kell bérálni menni, mert a tavaszi bérmautja során

ennek a büszke népnek egyrésze nem járult eléje bérálásra, mert nem volt ci-

pője. Meztőláb nem akart menni.

Most azt hiszi, sikerülni fog meggyőzni, hogy szegényen is lehet bérálkozni.

A bérálás után a bécsi katolikus kongresszusra kell sietnem. A bécsi katolikus kongresszust már most innen, erről a hatalmas katolikus gyűlésről üdvözölni kellett, amit távirat útján intézett el.

— Sokan azt mondják, sokat utazom és az ut sokba kerül. Pedig nem kerül számomra. Budapesttől—Bécsig repülni szoktam. Ezt az utat sem fizetem. Reklámnak használ a társaság. Azt mondja:

— Ha ez a 70 éves öregember mer repülni, miért ne repülnének a fiatalabbnak. És így aztán sok hasznos hajtók a társaságnak.

— Ennyit a kritikusoknak.

— Jó újságot is tudok mondani: lesz

Megkérdezem a Szentatyát

— Sokan emlegetik naponta: miért utazom annyiszor Rómába? Évente jelentést kell tennem a Szentatyának. Másért is. Nekem itt senki sem mondja meg az igazat. Ott megmondják.

— Bécsből most is Rómába utazom. Meg akarom kérdezni a Szentatyát, hogy tudok-e még dolgozni, ha nem, úgy küldjön nyugdíjba.

Második céltom: Még életemben utódot akarok biztosítani számomra. Az ilyen korban, mint az enyém, könnyen kihagy a szív. Bekövetkezik az elmúlás és a tragédia

pénzem. Hogy mikor? Azt csak az ügyvédek tudnák megmondani, mert vannak olyan ügyvédek, akik rajtam igyekeznek keresni.

— Nem beszéltem soha a zsidók ellen — folytatja felemelt hangon Majláth gróf — mert nem is érzek uly. Ma is igen sok zsidót ismerek és velük barátságos összeköttetést tartok fenn. De vannak zsidók, akik nem szégyenlenek bíróság elé állítani egy embert, aki a köziránti tevékenységben öszült meg. Milliőkat követelnek tőlem akkor, amikor csak ötvenezer lej lehet a követelés. Azt mondják, miért nem békülök ki? Hát ki fizethet ötvenezer lejes követelés helyett milliőkat?

— Bizom azonban, hogy engem teljesen alaptalanul nem állíthatnak és nem is állítanak bíróság elé. Nincs is joguk ehhez.

— Nem beszélek megmondani, mert vannak olyan ügyvédek, akik rajtam igyekeznek keresni.

— Nem beszéltem soha a zsidók ellen — folytatja felemelt hangon Majláth gróf — mert nem is érzek uly. Ma is igen sok zsidót ismerek és velük barátságos összeköttetést tartok fenn. De vannak zsidók, akik nem szégyenlenek bíróság elé állítani egy embert, aki a köziránti tevékenységben öszült meg. Milliőkat követelnek tőlem akkor, amikor csak ötvenezer lej lehet a követelés. Azt mondják, miért nem békülök ki? Hát ki fizethet ötvenezer lejes követelés helyett milliőkat?

— Bizom azonban, hogy engem teljesen alaptalanul nem állíthatnak és nem is állítanak bíróság elé. Nincs is joguk ehhez.

— Nem beszélek megmondani, mert vannak olyan ügyvédek, akik rajtam igyekeznek keresni.

— Nem beszéltem soha a zsidók ellen — folytatja felemelt hangon Majláth gróf — mert nem is érzek uly. Ma is igen sok zsidót ismerek és velük barátságos összeköttetést tartok fenn. De vannak zsidók, akik nem szégyenlenek bíróság elé állítani egy embert, aki a köziránti tevékenységben öszült meg. Milliőkat követelnek tőlem akkor, amikor csak ötvenezer lej lehet a követelés. Azt mondják, miért nem békülök ki? Hát ki fizethet ötvenezer lejes követelés helyett milliőkat?

— Bizom azonban, hogy engem teljesen alaptalanul nem állíthatnak és nem is állítanak bíróság elé. Nincs is joguk ehhez.

— Nem beszélek megmondani, mert vannak olyan ügyvédek, akik rajtam igyekeznek keresni.

— Nem beszéltem soha a zsidók ellen — folytatja felemelt hangon Majláth gróf — mert nem is érzek uly. Ma is igen sok zsidót ismerek és velük barátságos összeköttetést tartok fenn. De vannak zsidók, akik nem szégyenlenek bíróság elé állítani egy embert, aki a köziránti tevékenységben öszült meg. Milliőkat követelnek tőlem akkor, amikor csak ötvenezer lej lehet a követelés. Azt mondják, miért nem békülök ki? Hát ki fizethet ötvenezer lejes követelés helyett milliőkat?

— Bizom azonban, hogy engem teljesen alaptalanul nem állíthatnak és nem is állítanak bíróság elé. Nincs is joguk ehhez.

állunk, azok rágalmaznak és ellenük minden fórum előtt orvoslást kérünk.

— Ezek előrebocsátásával megnyitom a nagygyűlést.

Ezután az ősz főpásztor bejelenti, hogy a nagygyűlést előzőleg írásban bejelentette a pápának, aki válaszolt levelére és áldását küldi a hűveknek.

Ismerteti, hogy Cisar bukaresti érsek a tegnapi küldött üdvözlő táviratra, válaszában üdvözlő a közgyűlést.

Bejelenti, hogy táviratilag arra kérték, hogy a jövő évi közgyűlést Aradon rendezék meg. Egyben tolmácsolja, hogy Pop Valér, volt erdélyi miniszter részéről a görög katolikusok nevében üdvözlő táviratot kapott. A jövő közgyűlésre az erdélyi görög katolikusokat is meg fogja hívni. Képviseltségek ők is magukat. Ne féljenek tőlünk.

FOLYTATÁS A TEMPLOMBAN

Közben az eső teljes erővel kezd zuhogni, úgy, hogy a gyűlést folytatni nem lehet. Majláth gróf úgy intézkedik, hogy a templomban kell befejezni azt.

A nagy befogadóképességű templom zsúfolt hallgatósága előtt mondja el dr. Matolay Zoltán a katolikus férfi kötelességeit. Főkötelességként emeli ki az egyházi személyiségek tiszteletét, azt a tiszteletet, melyet a destruktív irányzat mindenképpen le akar rombolni, közben nincsenek tisztában azzal, hogy az egyházon a poklok kapui nem vehetnek erőt.

A továbbiak során leszegzi, hogy a kato-

likus vallás dogmáit be kell tartani. A hitvallásos iskolákat minden erőből támogatni kell, mert ezek vannak hivatva a hit ébrentartására.

A művészetek kritikája során kijelent, hogy annak a művészetnek van csak létjogosultsága, mely az embert nemesíti és Istent közelebb hozza.

Szakács Balázs esikbírzoival székely gazda talpraesett beszéd keretében ostromozza a székelység azon rétegeit, melyek a hitvallásos iskolákat nem támogatják.

Megállapítja, hogy a jelenleg élő kulturális iskolapolitika mellett csak úgy van biztosítva a magyar katolikusság jövője, ha hitvallásos iskoláit a legnagyobb áldozatok árán is fenntartja.

Ellenkező esetben rövidesen elvész. Ha önmagától is vonja el a székelység, de áldoznia kell iskoláira. A jelenlegi közömbösség nem tarthat tovább, mert akkor összeomlik minden.

DR. GYÁRFÁS ELEMÉR A KATHOLICIZMUS NÉPFENNTARTÓ EREJÉRŐL

A nagyhatású egyszerű székely beszéd után dr. Gyárfás Elemér szenátor értekezik a katolicizmus népfenntartó erejéről. Elmondja, hogy a jelenlegi gyűlés színhelyének megállapítása nemcsak azért esett Gyergyószentmiklósról, mert ezen a vidéken élnek legkompaktabb tömegekben a katolikusok, hanem azért is, mert

ennek a jobbsorsra érdemes népnek retentő nyomorát akarták bemutatni Erdély magyar katolikusságának.

Utál és visszautasítja Serban kisebbségi miniszter azon kijelentését, mely szerint a székelyek igen jó sorsban vannak.

Jöjjön e napról-napra többen szorodó nép közé a miniszter és nézze meg, hogy éppen azért szorodik szét, mert nem talál saját földjén megélhetést.

Ezután a katolicizmus népfenntartó erejét három alaptételben jelöli meg: erős lelki-dokban, a hívő embert, hirdeti a nép utódokba fejlődését és a katolikus hit rendre és fegyelmre tanít, amivel az életben annyira szükséges létfenntartási küzdelemben való elhelyezkedésre alakít.

Ezután Majláth gróf köszönetet mond Fiedler és Pacha Ágoston püspököknek, hogy közreműködésükkel a nagygyűlés színvonalát emelték. Majd utolsó szolgálattevésként felkéri Fiedler szatmári püspököt, hogy a záróbeszédet tartsa meg.

FIEDLER PÜSPÖK ZÁRÓBESZÉDE

Fiedler Jekire köti a nagygyűlés résztvevőinek, hogy hazamenve három eredményt a gyűlésnek ne felejtsek el. Első pedig: Krisztus hite mellett hűségesen kitartani, a katolikus iskolákat minden erőből támogatni, a székelyéletet és a családi élet tisztaságát biztosítani.

Ezzel a tulajdonképpeni nyolcadik erdélyi magyar katolikus nagygyűlés be is zárult. A délután folyamán a Katolikus Nőszövetség tartott előadást hatalmas érdeklődés mellett a zárda udvarán.

Simon Bertia nővér a család és társadalmi békéről tartott igen értékes előadást. Melyszántású előadásában odakonkludál, hogy a minden téren annyira kíváncsi békét a gyermekek megfelelő nevelésével érheti el csak a társadalom. A katolikus szülő nevelje gyermekét katolikusnak. Ne bábnak. Akkor megállja a helyét az életben és nem kell összeszedni az utcák sarából.

A gyermeknevelés fontossága mellett bizonyít az is, hogy a vallásossággal ellenkező és rőtörő irányzatok is a gyermeknevelésre fektetik a súlyt.

Stettner Andrea missziós nővér a bolsevizmus elleni küzdelmet fejtegette. A küzdelem ellen a legmélyebb vallásosságot ajánlotta, mert a hívő ember fel van vertezve minden hitetlenség ellen.

Miközben a zárda udvarán ezek az előadások folytak, az alatt a sporttelepen négy Kolpingcsapat bonyolított le villámtornát a helybeli és a csikszenttamási fúvószenekar hangja mellett. Futballjátékok is voltak, melyek, tekintettel a rossz időre, sportszerűség szempontjából nem jöhettek komolyabb számításba.

Az előrehaladott időre való tekintettel a nagygyűlés egyik legfontosabb programja, az ifjúsági csoportok ülése, elmaradt.

A nagygyűlést este 7 órakor pápai áldással egybekötött impozáns körmenet zárta be, miután az összesereglett hatalmas néptömeg elszéledt.

NÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS

Az egész gyűlés ideje alatt székely népművészeti kiállításban gyönyörködhetek a résztvevők. A székely népművészetet minden tekintetben jellemző kiállítást Gál Ferencné vezetésével a Katolikus Leányklub rendezte.

A kiállításon Gyergyószentmiklóson kívül, melynek termében Gál Ferencné értékes és eredeti szönyegek képezték a kiállítás zömét, minden gyergyói falu egy-egy szobát rendezett be. Ezek közül kiünn Szini Lajos, a korán elhunyt székely író feleségének szárhegyi szöttek és varrottásokkal díszített szobája, ahol az író munkái is ki voltak állítva.

Ferencz Gyárfás

Szeptember 17-én országos nyugdíjas értekezlet lesz Kolozsváron

Kolozsvár, szeptember 5.

Az erdélyi és bánsági nyugdíjasok választmánya elhatározta, hogy Károly királyhoz memorandummal fordulnak, a melyben feltárják sérelmeiket. Tervbe vették azt is, hogy

szeptember hó 17-én délelőtt 9 órakor

nagygyűlést tartanak, amelyen kiküldöttük révén az összes vármegyéek résztvesznek.

A gyűlésen állást készülnék foglalni az adójavaslat ellen, amelyek fontos sérelmei a nyugdíjasoknak.

Hatalmas tömeg kísérte utolsó útjára a meggyilkolt Lessing tanárt

Marienbad, szeptember 5.

Bár a hatóságok a legnagyobb titokban tartották a Lessing tanár temetési idejét, azon mégis hatalmas tömeg jelent meg.

Lessing Tivadart, a hannoveri egyetem emigrált tanárát a marienbadi zsidó temetőben temették el abba a díszsírhelybe, amelyet a marienbadi zsidó hitközség a gyilkosság áldozatának adományozott. Lessing végrendelteti meghagyásának megfelelően a gyászszertartással kapcsolat-

ban beszédek nem voltak. A pap imádkozott a nyitott sír előtt, majd elliantolták a holttestet. A koporsót rengeteg koszorú borította. Különösen feltűnt, hogy a zsidó cionista munkásság is koszorút küldött.

Lessing Tivadar feje alá palesztinai földet tettek. A föld a palesztinai zsidó egyetem kertjéből való.

A temetésen rendzavarás vagy tiúntetés nem történt.

Az iparosok nagy rohamra készülnek a kontárok ellen

Az aradi gyűlés radikális határozatait a kontárok elleni harc módjairól

Arad, szeptember 5.

Aradon vasárnap iparosgyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy küzdelmet indítanak a kontárok ellen. A gyűlést Reinhardt Gyula, az Iparszindikátusok Szövetségének elnöke vezette, aki hangsúlyozta beszédében, hogy a hatóságoknak teljes erővel kell küzdeniök a kontárok ellen.

Reinhardt elmondotta, hogy Temesváron a kontárok felkutatására külön rendőrséget szerveztek.

A gyűlésen az építésszek nevében is felszóltak.

Kiderült, hogy az elmúlt évben kiadott 300 építési engedélyből csak 104 jutott hivatalos építésszek kezébe, míg a többit a kontárok kapták meg.

Ezután a többi ipari szakmák képviselői mondták el sérelmeiket. A szónokok a törvényhozást támadták, mert szerintük az Iparkamara főtitkára, majd Strenger Demian Sava, munkakamarai elnök közölte, hogy a kontárok ellen irányuló akciót a maguk részéről minden tekintetben támogatják.

A gyűlés végzetével a résztvevők határozati javaslatot fogadtak el, amelyben arra kéri a hatóságokat, hogy a temesvárhoz hasonló szervezetet létesítsenek. Az ügyben intervenció végett a Kereskedelmi és Iparkamarát, azonkívül a Munkakamarát is megkeresik. Indítvány történt arra nézve is, hogy az akciót országsszerte kiterjesztik és egyben egy országos nagygyűlés összehívására is megteszik a szükséges lépéseket.

Daladier kinyilatkoztatása után most Boncour békített

Franciaországnak erős az ökle, de hajlandó a Pán-Európa terveket is támogatni

Az olasz vezérlettel szemben Páris megvalósítja a Tardieu-tervet

Páris, szeptember 5.

A francia felelős államférfiak egyre sürűbben tesznek politikai deklarációkat. Alig egynehány napja annak, hogy fenyegető nyilatkozatot intézett Daladier Németország ellen. Ennek a fenyegetésnek éle egyedül a fasiszta Közép-Európa ellen irányult, de úgy látszik, e fenyegetést egyre nyugati hatalmak is magukra vették. Itt kell magyaroztatni adni annak, hogy Daladier nyersségét és követkeletlenségét most vasárnap Paul Boncour külügyminiszter sietve enyhítette.

Boncour a bretagnei Troboudoiban egy emlékmű felavatásán beszédet mondott. Ebben a kis kikötőben szobrot állítottak fel annak emlékére, hogy Briand élte utolsó éveiben sokat tartózkodott ebben a kikötőben.

A külügyminiszter elmondotta, hogy könnyű rámutatni arra az elentésre, a mely e békéltetés és a Franciaország elleni agitáció között jelentkezik. Súlyos következményei volnának annak, ha Franciaország türelmét az ország gyengeségének kifejezéséeként tekintenék. Éppen ezért ki kell hangsúlyozni, hogy Franciaország elég erős ahhoz, hogy az erőszakos vállalkozásoknak ellentállha-

son. Ilyen értelemben kell felfogni Daladier-nek azt a legutóbbi beszédét is, a melyet a keleti védművek megtekintése alkalmával mondott. A miniszterelnök ebben a beszédében választ adott arra a békét zavaró magatartásra, mely ellene áll annak, hogy az európai légkör megtisztulhasson és maga Európa békejéllereken ujjaépülhessen.

A külügyminiszter ezeketán kijelentette, hogy a négyhatalmi szerződés tulajdonképpen nem más, mint a briandi mű folytatása. A négyhatalmit nem lehet egyébként tekinteni, mint a közös érdekek egymásközötti rendezésének és a népszövetségi tanács munkája előkészítésének.

Boncour ezután rámutatott arra, hogy Briand is az ország önállósága mellett foglalt állást és

a jelenlegi francia kormány sem tesz egyebet, mint elhárítja a Tardieu-terv utjába gördülő nehézségeket.

Beszéde végén a külügyminiszter annak a reményének adott kifejezést, hogy a Tardieu-tervet mégis csak sikerül a közel jövőben megvalósítani.

Boncour beszéde két szempontból is nagyon érdekes. Mindenekelőtt feltűnik, hogy a külügyminiszter Daladier fonye-

getőhangú beszédét előadásának előszószében teljes egészében fenntartja. És bár fenntartja, szükségesnek tartja azon menten mindazokat, akik a legutóbbi francia kardcsörtetéstől megijedtek, nyomban megnyugtanni. Ezekhez szól a beszéd további részében, amelyben a francia politikát elkötelezi a briandi mű mellett és ezenfelül még a reális Tardieu-terv megvalósítását is kilátásba helyezi.

Ez az utóbbi kijelentés Olaszország felé is szól, amely ma tagadhatatlanul az európai politikai boszorkánykonyha főszakarsa lett. Franciaország itt jelenti be, hogy nem tűri sokáig az olasz vezető szerepet, hanem a Briand-Tardieu-féle bákmű megoalósításának céljait magáéok teszi és azzal a fórum elé lép.

Letartóztatták a hazaérkező ruthén cserkészeket

Ungvár, szeptember 5.

A rendőri hatóságok ma letartóztatták azokat a ruthén cserkészeket, akik a gödöllői jamboreeről tértek vissza Ruszin-székbe. Azzal vádolja őket a rendőrség, hogy Gödöllőn és Budapesten ukrán propagandát fejtettek ki.

A Resica nyugdíjasainak tiltakozó gyűlése

Temesvár, szeptember 5.

A „Steg” fakitermelő vállalat és a Resica-mű nyugdíjasainak írtmányait — a mint megírtuk — 20—20 százalékkal lecsökkentették. Az ügyben az érdekeltek vasárnap a Rotter-vendéglőben gyűlést tartottak, amelyen hevesen tiltakoztak a redukción ellen.

Novy Ödön titkár memorandumot olvasott fel, amely kimutatja, hogy a csökkentés törvénytelen, mert a nyugdíjpénztár teljes összegű folyósításait illetőleg a vállalat felelős.

A nürnbergi kongresszus záró parádéja

Nürnberg, szeptember 5.

A német nemzetiszocialista-párt vasárnap fejezte be nürnberg nagy kongresszusát. A kongresszus záróaktusa a nagy felvonulás volt, amelyen 84 ezer horogkeresztes vett részt.

A horogkeresztes csapatok lobogók alatt és hangos ágyudörgés közepette — ez a kis „zenei” aláfestés is kellett ahhoz, hogy a német nacionalizmus és hitlerizmus kiélhesse Nürnbergben magát — defilíroztak Hitler előtt.

A felsorakozott rohamosztagosok előtt maga Hitler kancellár mondott beszédet, amely a kommunizmussal és a magántulajdonnal foglalkozott.

Hitler kifejtette, hogy az emberiség kommunista korszaka lezárult, mert a kommunizmus nem fejlődést jelent, hanem

csak a társadalmi fejlődés legkezdete legesebb kezdetét képeiseli.

Viszont a magántulajdon gondolata szorosán összeforrt az emberi és különféle fejlődés fokainak teljesítőképességével. Végül azt szögezte le, hogy a németországi nemzeti forradalom győzelme más népeket is hozzásegít az öntudatra való ébredéshez.

Az angol sajtó ma részletesen foglalkozik Hitler nürnbergi beszédével és különösen azt a részt hangsúlyozza ki, melyben Hitler kijelentette, hogy a nemzetiszocialista forradalom nem akar háborus habérokat szerezni. A sajtó egyrésze azzal a hitleri bejelentéssel is foglalkozik, amely kilátásba helyezte, hogy a németországi zsidóellenes propagandát a német nemzetiszocializmus Angliára is kiterjeszti.

Gyermekeparalízis-esetek Kolozsmegyében

Kolozsvár, szeptember 5.

Bányai György, 3 éves gyermek, szülei Kajántó-ut 128 szám alatti lakásán, gyermekeparalízisben meghalt. Eddig három gyermekhűdéses megbetegedés volt Kolozsváron és hétfőn ismét jelentést tettek egyről a főorvosi hivatalnak. Az egészségügyi hatóságok tudomása szerint Tordamegyében is történt ilyen megbetegedés.

sem gondol a távozásra, sőt, amikor meghaltotta a röpirat híré, örömtől ragyogva így kiáltott fel:

— Így legalább most szemtől szembe állunk...

Vagyis Vajdában hajlandóság van arra, hogy a hátmögötti harcok és intrikák oly hosszú sorozata után a nyilvánosság előtt vegye fel a küzdelmet.

Tehát lemondás, vagy harc! Bármelyik következzék is, egy bizonyos: a kormánypártban, amely annyi dicstelenséget élt át az utóbbi hónapokban, megkezdődik a nagy hadakozás és — reméljük — a nagy tisztulás folyamata.

VAJDA SZINAJABA ÉRKEZETT

Vajda miniszterelnök egyébként hétfőn reggel 6 óra 40 perckor Szinajába érkezett. Negyedtíz órakor telefonbeszélgetést folytatott Anghelcsuval, a Nemzeti Bank kormányzójával, aki közvetlenül a beszélgetés után autóra ült és Szinajába utazott. Ugyancsak megérkezett oda Mirto közlekedésügyi miniszter is. A három politikus között megbeszélések folytak.

Szinaja különben is tele van politikuskokkal, képviselőkkel, kormánypárti és ellenzéki korifeusokkal egyaránt.

Mindenki izgatottan várja Vajda királyi kihallgatásának eredményét.

Bukás, vagy maradás? — ez itt a kérdés, a mely — ősi szokás szerint — ezrek és ezrek egzisztenciális kérdéséről dönt.

Hétfőn délelben Vajda a király vendége volt.

FORTU — FASISZTA

Jelentések szerint Kolozsvárt egyesületi tárgyalások folynak Cuza, Zelea Codreanu, Robu és Fortu tanár között. Ha a tárgyalások sikeresen végződnek, a *cuzista liga*, a *vasgárda* és *Fortu vezetése* alatt álló *polgári blokk egybeolvad* s ezzel kialakul a *romániai fasiszmus egységes frontja*.

Kirobbant az ütközet Maniu és Vajda között

Hétfőn délelőtt a politikai helyzet tisztázódott: a dolgok Maniu tartózkodó nyilatkozatai ellenére sem akarnak elsimulni, sőt az a látszat, mintha

a nagy csata Badacsony és Bukarest között kirobbanóban volna.

Badacsonyban hétfőn délelőtt értekezlet volt, amelyen Sever Bocu, Ilie Lazăr, Socol Aurél, Bianu Cornel és a Boila testvérek vettek részt. Az értekezleten Maniu elnökölt. Csütörtökre Badacsonyba várják Mihalachét is, aki szombatig lesz Maniu vendége.

A bukaresti lapok jelentései teljesen kétségtelenné teszik, hogy

Maniu és Vajda között most már teljesen nyíltan kitört a csata.

A Boila-féle röpirat — szögezi le az Adeverul — kimondottan hétfőre készült. — Ugyanis Vajda már multheti megbetegedése előtt benyújtotta lemondását, amit a király nem fogadott el. Erre Maniu, aki lemondásra akarja kényszeríteni Vajdát, kijött a Boila-féle bombával, hogy Vajdát a következő dilemma elé állítsa:

1. Vagy véglegesen lemond, vagy pedig

2. letartóztatja Boilát és vele együtt Maniut, aki a röpiratért felelősséget vállal. Ezzel azután a párt kettészakadása elkerülhetetlen és ez új helyzetben Vajda sem tudja állását tartani.

Amennyiben Vajda nem szánja el magát a röpiratosok lefogására, annyiban, véli a Maniu-féle kombináció, elveszti az udvar bizalmát és rokonszenvét.

A Viitorul értesülése szerint egyébként

Boila Zaharia röpiratát a Maniu-csoportjába tartozó kormánypárti képviselők vasárnap a bukaresti pályaudvaron osztogatták.

A közeledő rendőroket, a Viitorul szerint, a képviselők revolverrel kergették el. Ugyanezek a képviselők a délután folyamán Badacsonyba utaztak, ahol hétfőn résztvettek a Maniu-pártiak értekezletén.

A hét folyamán egyébként az összes erdélyi pártszervezetek összeülnek Kolozsvárt. A gyűlést Maniu egyik jobbbarátja, Socol Aurél, a kamara alelnöke hívja egybe.

Egyébként nemcsak Maniu tábora követeli a kormány távozását, hanem ezt követeli az ugynevezett sarló-csoport is, amely hétfőn délelőtt Costache szenátusi elnök és Potârca volt miniszter részvételével értekezletet tartott.

Ezzel szemben Mirto miniszter és Tilea államtitkár a lemondás ellen foglaltak állást.

A KORMÁNYBUKÁS SÖTÉT HANGULATA SZINAJÁBAN

Miközben Badacsony és a kormánypárt egész belső ellentéte lázas munkát fejt ki, Vajda Sándornak és kabinetjének menesztése érdekében,

Szinajában is megkezdődtek a tanácskozások.

Urinó 3 iskolás gyermekkel teljes ellátást keres

brassói uriháznál. Igényel 2-3 szobát fürdőszobát és elsőrangú ellátást. Ajánlatok: „Állandó” jellegre a kiadókba küldendők.

Vajda Sándoron kívül hétfőn reggel Szinajába érkezett Anghelcsu, a Nemzeti Bank kormányzója, Madgearu pénzügyminiszter, Mirto közlekedésügyi miniszter, Samsonovici hadügyminiszter, Tilea államtitkár és többen.

A tanácskozások Vajda Sándornak a szinajai állomáson veszteglő miniszteri külön kocsiában zajlottak le. A délelőtti folyamán Puiu Dumitrescu, a király magántitkára felkereste a miniszterelnököt.

Vajda Sándor háromnegyed egykor jelent meg a palotában, ahol a király, kihallgatás után, ebédre tartotta vissza.

Az audiencia és az ebéd fellüthető és jellemzően rövid idő alatt végződött be,

a miniszterelnök fél 3 órakor már el is hagyta a kastélyt.

A kihallgatás ideje alatt a miniszteri különkocsiban gyülekező kormánytagok feltűnően jókedvűek voltak. Anghelcsu bankkormányzó az újságírók kérdésére a következőket mondotta:

— Azt hiszem, nem fog semmi különös történni és a válság egy kevéssé tartandó minisztertanáccsal elintézésre nyer. Legrosszabb esetben összehívják a kormánypárt végrehajtó bizottságát...

Ez az optimizmus azonban hamarosan súlyos pesszimizmussá változott. Vajdának a királyi kihallgatásról való visszatérte után a miniszterek már egyáltalán

Már engedékenyebbek a külföldi hitelezők

Mégis meg lesz a párisi értekezlet?

Bukarest, szeptember 5

Madgearu pénzügyminiszter hétfőn Szinajából való visszatérte után telefonon beszélt Párisal. Utána a pénzügyminiszter odanyilatkozott, hogy

a külföldi hitelezőkkel való ellentétek elsimulóban vannak és ezért valószínű, hogy a párisi tanácskozások mégsem maradnak el véglegesen.

Láncra verve vittek egy „veszett” embert gyógykezelésre, aki az orvost is megakarja harapni

Marosvásárhely, szeptember 5.

Bajkó Ferenc 45 éves borszéki gazdálkodót néhány hónappal ezelőtt veszett kutya harapta meg. A gazdálkodó nem tulajdonított különösebb jelentőséget a harapásnak, később azonban a veszettség tünetei mutatkoztak rajta, mire a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították, ahol védőoltást alkalmaztak rajta.

A gazdálkodó, látszólag gyógyultan, visszatért Borszékra, ahol vasárnapig egész nyugodtan viselkedett, délután azonban teljes erővel tört ki rajta a veszettség.

A szerencsétlen embert négy ismerőse szállította láncra verve a marosvásárhelyi közpórházba, ahol irtózatos dühroham vett rajta erőt.

A megvesztett férfit, aki a fő városra rott és meg akarta harapni, csak óriási erőfeszítés mellett tudták megfékezni.

Az orvosok injekciókkal próbálják a szörnyű kinokban fetrengő emberen segíteni, azonban már semmi sem használt, mert a gazdálkodó hétfőn délután óriási fájdalmak közepette meghalt.

A tragikus sorsu ember négy árva hagyott hátra.

Liberalis gyűlés Brassóban

Brassó, szeptember 5

A brassói liberalis párt ifjusági tagozata vasárnap mozgalmass gyűlést tartott Brassóban, ahová úgy Kolozsvárról, mint Bukarestből nagyobb ifjusági csoport érkezett. Ennek az értekezletnek különös fontosságot ad az a körülmény, hogy a liberalis ifjusági csoportok hadat üzentek a jobboldali szélsőséges mozgalmaknak, amelyek az utóbbi időben veszedelmes mértékben kezdik megfertőzni az ország fiatalságának lelket.

A gyűlés vasárnap délután zajlott le a liberalis klubban Glejaru dr. brassói ügyvéd megnyitójával, amelyben a távollevő Lapedatu tanár tagozati elnök nevében üdvözölte a vendégeket. Utána Dumitrescu bukaresti ügyvéd nagy előadást tartott a „liberalizmus és a liberalis párt” cím alatt, rámutatván arra, hogy a liberalizmus nem egy korlátozott eszmekör, mint azt a reakció igyekszik

feltüntetni.

Az érdekes eszmefuttatás után Jeleleanu Alex ügyvéd, a brassói liberalis-párt egyik legaktívabb tagja szólalt fel és vázolta a liberalis ifjuság célkitűzéseit. Kemény hangon támadta a jelenlegi kormány hibáit és baklövéseit, majd kijelentette, hogy a liberalis párt történelmi missziót teljesít akkor, amikor a fiatalságot elvonja a reakció karmai közül és a normális polgári párt kereteibe tömöríti. Kijelentette, hogy a jobboldali mozgalom komoly veszedelmet jelent nemcsak a liberalizmusra, de az egész országra nézve.

A gyűlés után bankett volt a Transsylvania étteremben.

Itt említettük meg, hogy Lapedatu tanárt, volt kultuszminisztert, a rendkívül súlyos belpolitikai események miatt vasárnapra telefonon Bukarestbe rendelték.

ban nem voltak bizakodók, sőt

Tilea államtitkár hangulata egyenesen letargikus volt.

Délután félhárom órakor Mirto közlekedésügyi miniszter jelent meg a királynál, majd a kastélyba hajtott Tilea államtitkár is, azonban őt nem az uralkodó, hanem csak Puiu Dumitrescu, a király magántitkára fogadta kihallgatásomra.

MANIU KIVÉGZI VAJDÁT

Ez események során önkéntelenül is felmerült az a kérdés, hogy alapján mi történt?

Szinajában már tudnak is erre a kérdésre válaszolni.

A nyílt csata kitört Maniu és Vajda között és ez a csata, legalábbis akkor, amikor Szinajába kiküldött munkatársunk jelentéseit telefonálja, Maniu győzelmét igéri.

A kormány ugyanis hétfőn délelőtti telefonon érdeklődött azután, hogy Maniunak az a nyilatkozata, amelyet cikkünk elején közlünk és amely a Boila Zahariával való szolidaritását jelenti, megfelelő-e valóságnak. Maniu ezuttal nem cáfolta.

Tehát Vajdának nincs más választása, mint vagy a Maniuekkal való szakadás, mi a kormánypárt kettéhomlását jeleníti meg, vagy pedig a végleges lemondás.

Szinajában most némi derüléssel Vajda szombati nyilatkozatának következő mondatát:

— A kormány ingadozik, de nem süllyed el.

Ugy tetszik, hogy ezuttal ingadozik el is süllyed.

Annál inkább, mert a kormánypárt jelentős többsége kívánja már Vajda általán uralmának végét. Jellemző, hogy

Madgearu, aki hírek szerint Maniu híve, már a délelőtti folyamán elhagyta Szinaját és visszautazott Bukarestbe, azzal, hogy ő csak technikai ember, a politikai részletek nem illetik.

— Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódlásnál, általános rosszletnél ígyünk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint Ferenc József viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában

A gyergyószentmiklósi iparoskongresszus végleges programja

Gyergyószentmiklós, szeptember 5

Jelentettük már, hogy a székelyföldi iparosok szeptember 17-én Gyergyószentmiklóson kongresszust tartanak, amelyen az iparostársadalom számos problémát akarják megvitatni és súlyos helyzetük orvoslására keresnek majd gyakorlati megoldásokat.

A kongresszus, melynek főrendezője Székely Bóni országgyűlési képviselő, a következő pontok megtárgyalását tűzte ki napirendjébe:

1. Közteherviselés (adók, taxák stb.)
2. Társadalombiztosító törvény módosítása
3. Munkaszervezési törvény módosítása
4. Kisiparos kamarák felállítására
5. Iparosok könyvvezetése
6. A konverziós törvény kiterjesztése
7. Köztisztviselők ipari műhelyeinek kérdése
8. Kontárkodás megszüntetése
9. Szövetkezeti kérdések
10. Közmunkák és adók kifizetése
11. Tanoncoktatás és nevelés
12. Árukontingentálás

A kongresszust óriási érdeklődés előz meg.

* Med. Univ. Dr. Herskovits Erzsébet
I. L. C. Bratianu (Kórház-utca) 2, rendsz. 10-1, 3-6-ig. Quarz. Diathermia. Koszt. tiki kezelések.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és kellemesben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY ÉS RÉT

BUTORGYÁR R-T.

MAROSVÁSÁRHELY — BUKAREST — BRASSÓ

A bukaresti rendőrkülönítmény részvételével végigrazziázták egész Brassót

Egyelőre nincs sok eredmény

Brassó, szeptember 5.

A brassói rendőrség éjt nappallá téve dolgozik az utóbbi hetek bűneseteinek felállításán. A rendőrség teljes apparátusát mozgásba állították és

az utóbbi három nap alatt Brassóban és környékén valóságos hajtóvadászatot rendeztek a kétes elemek leplezésére. Amint elsőnek jelentettük, szombaton megérkezett a bukaresti központi rendőrgazdagság detektív különítménye. Ennek a különítménynek tizennégy tagja volt és egy bukaresti inceptor vezette. Amint megérkeztek, azonnal érintkezésbe léptek a rendőrség vezetőivel, a főhadnagy ezredes rendőrkészlettel, Crăciun rendőrgazdával, valamint Bancila bünyő osztályfőnökkel.

Az általános razzia szombaton éjszaka kezdődött. A brassói rendőrség emberei csoportokba osztva, a bukaresti detektívekkel együtt dolgoztak. Az esti órákban a széleskörű razzia Radu Rădulescu főügyész is bekapcsolódott.

A bukaresti detektíveket már előre elkészített razzia-terv fogadta. Ennek alapján felkutatják az összes külvárosokat, utána az erdőbe hatoltak be és a városból kivezető összes utakat és ösvényeket elzárták.

A nagyszabású razzia reggel hét óráig tartott. Mindenkit leigazoltattak az összes csoportokat és gyanús helyeket felkutatják és ennek során

hatvanöt egyént vettek őrizetbe.

Az előállított egyéneknek semmiféle iratok nem voltak, azonkívül pedig a város egyenesebb helyein tartózkodtak.

A központi rendőrségen egész vasárnap folyt az előállítottak kihallgatása. A kihallgatások után 38 gyanúsítottat szabadlábra helyeztek, mert semmi bizonyítékot nem lehetett ellenük felsorakoztatni. Ezeket már vasárnap délnél elbocsátották.

Az előállítottak közül 18 egyén ellen megindult az eljárás, mert megállapítást nyert, hogy a sorozatos felszólítások ellenére sem jelentették be magukat a bejelentő hivatalnál és személyazonossági igazolványukat sem váltották ki. Ezek ellen eljárás indult meg az eljárás, majd szintén szabadlábra helyezték őket.

Hétfőn reggel tehát mindössze csak kilenc gyanúsított maradt a rendőrség őrizetében. Ezekről ugyanis megállapítást nyert, hogy a különböző hatóságok körőlük őket. Találtak két katonaszökevényt is, akiket hétfőn délután illetőségi bejelentő kisértek és ott átadták őket a helyi csendőrségnek további intézkedés végett. Két gyanúsítottat a déli órákban szintén szabadlábra helyezték, a többiüket pedig átadták azoknak a hatóságoknak, amelyek köröző levelet adtak ki ellenük.

A bukaresti rendőrbriád brassói látogatása tehát nem sok eredményt hozott. A gyanúsítottakat nyert, az hogy az ilyen idegen támogatás értéktelen és inkább a helyi rendőrséget kell rendszeresen megszervezni, hogy kötelességét teljesíthesse.

A brassói rendőrség erőfeszítései ugyanakkor, amelyeket az utóbbi hetek vakmerő bűncselekményeinek leplezésére tesznek, kedvezően kialakulni. Értékesülése szerint a rendőrségnek sikerült felkutatni egy városi házi, mint a többi rasszafurások tetteseit. Három nappal ezelőtt a brassói rendőrség két detektívje megérkezett Bukarestbe, ahol több szenzációs letartóztatások lesznek.

Ezzel egyidejűleg a rendőrség bünyő osztálya értesítést kapott Nagyszebenből, amely szerint a szebeni rendőrség lefűllete azt a két nőt, akik néhány nappal ezelőtt az ismert körülmények között ellopott egy kilencezer lejes aranyórát az öltöztető-ferde ékszerüzletből. A két nő felállításával egy jól szervezett tolvajbanda sikerült a hatóságoknak ártalmatlanná tenni.

A brassói rendőrség bünyő osztálya az eddigi eredményekről táviratilag érte-

sítette az ország összes rendőrségeit, amelyek szintén lázasan nyomoznak a tettesek kézrekerítésén.

A város lakossága egyébként még mindig az utóbbi betörések hatása alatt áll. A rendőrség kénytelen volt több helyen megerősíteni a rendőri felügyeletet, mert a házak lakói arról panaszkodnak, hogy ismeretlen egyének állandóan a ház körül ólálkodnak.

Igy, több helyen előfordult, hogy három napon keresztül, gyanús külsejű em-

berek jelentek meg egyes házaknál és ott az egyik lakó iránt érdeklődtek. Főleg azt kívánták tudni, hogy a szóbanforgó lakó otthon van-e, vagy pedig fürdőhelyen tartózkodik.

A rendőrség rengeteg ilyen feljelentés birtokában van és az összes veszélyeztetett házakat alapos megfigyelés alá vették. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a lakosság figyelmét arra, hogy amint valami gyanús észrevesznek, a lakások körül, azonnal jelezzék a rendőrségnek.

Jelentés a nyugdíjfrontról

Szomorú értesítés jön Bukarestből

Brassó, szeptember 5.

A brassói nyugdíjasok, — mint ismeretes — néhány nappal ezelőtt fájdalmas hangú memorandumban fordultak az uralkodóhoz, akitől védelmet és támogatást kértek. Főleg pedig azt követelték a memorandumban, hogy a drágasági pótlékokat emeljék fel, mivel Brassó az ország legdrágább városa, hogy a hátralekötöket ne bonokban, hanem készpénzben egyenlítsék ki, a rendes havi nyugdíjrandóságokat pedig ne hetekig tartó megszakításokkal, hanem egyszerre fizessék.

A memorandumra egyelőre még nem jött válasz. Nem is jöhetett, mert az alig ért Bukarestbe. Miközben a nyugdíjasok brassói szövetsége a memorandumot továbbította, átiratban fordult a nyugdíj-szövetségek bukaresti központjához, kérve, hogy

interoeniáljanak a pénzügyminisztériumban az augusztus havi nyugdíjrandóságoknak egy összegben való kifizetésére.

A bukaresti központ ma értesítette a brassói nyugdíjasokat, hogy legnagyobb sajnálatára nem tudott teljes eredményt

elérni a pénzügyminisztériumban.

Megfelelő pénzösszeg hiányában ugyanis az augusztus havi brassói nyugdíjrandóságoknak csak a hatvan százalékat utalták ki.

A többi negyven százalékot később fogják kifizetni.

A brassói pénzügyigazgatóság tehát mindössze csak hatvan százalékos akreditívot kapott és ennek tulajdonítható, hogy néhány nappal ezelőtt csak a háromszáz lejesnél alacsonyabb nyugdíjak kifizetését kezdték meg, abban a reményben, hogy mikorra a kisnyugdíjasokkal végeztek, megérkezik a másik negyven százalékos miniszteri kiutalás is.

Ezzel egyidejűleg a bukaresti központ értesítette a brassói nyugdíjas szövetséget, hogy a hátralekötő ügyében sem tudott konkrét eredményeket elérni. A bukaresti vezetők a kormánytól a legnagyobb erőfeszítéseket teszik, hogy a nyugdíjhatárlékokat kifizessék. A pénzügyminisztérium azonban hallani sem akar erről, hanem ragaszkodik az adóbnokkal való kielégítéshez.

Góleső a brassói Olympia pályán

Olympia-Dacia Unirea (Braila) 7:5 (4:3)

Brassó, szeptember 5.

A reggel megeredő eső délutánra elállt, de teljesen feláztatta az Olympia-pályát. Az előmérkőzések közül csak egyet tartottak meg. Kémelték a sáros pályát. De azt az egy előmérkőzést sem kellett volna engedélyezni, nemcsak a sár miatt, de legalább a közönséget megkímélték volna egy durva mérkőzés „végigélvezésétől”, melyet a bíró — helyesen — a második félidőben lefűjt.

E mérkőzés után lépett pályára a vendég brailai Dacia Unirea, mely mint jelentettük, szombaton a futbalszerencse szélsője folytán elvesztette játékát a lelkes Astra ellen.

A tegnapi veszített meccs fáradalmával a lábában a következő felállításban szerepel a csapat:

Pandulescu, Vasiliu, Albescu, Tâmpacu, Zukerman, Munteanu, Cavadia, Oprea, Georgescu, Iju Goldenberg, Stăleș.

Az Olympia a következő csapattal vonul fel: Schrom, Wagner, Zechner, Melchior, Thiess, Mayer, Zeides, Braun, Ludwig, Dieners, Honigberger.

Lungu bíró sipjelére megindul a játék és itt rögtön meg kell állapítanunk hogy ilyen változatosan szép játékot régen láttunk Brassóban.

Két nagyon jó csatársor harcának lehet nevezni a játékot, ami a gólokban is teljes mértékben kifejezésre jutott.

Az Olympia csapata rég nem látott lelkes és ügyes játékkal örvendeztetette meg híveit. Gyors akciók, jó összjáték és a kapu előtti határozottság hét gólt eredményezett. A nehéz pályán bírták a munkát.

A játék képe percről-percre változik, hol egyik, hol a másik kapunál a labda.

Sebhnél-sebhnél csatárakciók követik egymást.

A vendégcsapat Dacia Unirea nagyon jó benyomást keltett kombinatív játékkal és kulturált labdakezeléssel. Jó, stílusos futballt játszanak.

A Cavadia-Georgescu jobbszárny az egész mezőnyből kimagaslott és nem rajtuk mulott, hogy elvesztették a mérkőzést. Megértük egymást, ez a titka támadásaik szép felépítésének. Bármely brassói vezető csapatnak főerőssége lehetne ez a két brailai fiú. De a többiek is hozzájárultak ahhoz, hogy a csapat stílusosan játszott és a mezőnyben határozottan szép játékot mutattak.

A gólokat a következők rúgták: Braun (3), Mayer, Zeides (2), Ludwig (Olympia) Stăleș (2), Iju (2 tizenegyes), Georgescu (Dacia Unirea.)

Az Olympiából Braun újra a régi volt. Ő volt a támadósról lelke. Honigberger a balszélen gyors lefutásaival és szép beadásaival segítette elő a győzelmet a „kis” Ludwig, míg el nem fáradt „nagy” volt a labdaosztogatásban. Zeides bombalövései ha precízebbek lennének, a bajnokságban aranyat fognak érni. Kissé mozgékonyabb lehetne.

A védelmet az ellenfél csatársora nagy próbára tette. Jól küzdöttek. Schromm pár veszélyes labdát tett ártalmatlanná.

A vendégek közül az említett jobbszárnyon kívül Iju balösszekötő és Zukerman középfedezet játszottak jól. A csapat védelme játéktudásban elmarad a csatársorától. Kapusa pedig gyenge. Két gólból nagyon benne volt.

Lungu bíró jól vezette a máskülönböző mérkőzést.

Panaszkönyv

Kritika, hozzászólás, javaslat és indítvány

Rovatvezető: A KÖZÖNSÉG

T. Szerkesztőség!

Alólirott, több cozmesti-utcai lakós tisztelettel kérjük Önöket, hogy panaszunknak b. lapjukban helyet adni szíveskedjenek.

Mi a Hosszu-utca végén, a Fogaras felvő vasutvonal mellett lakunk, a Cozmesti-utcában. Ez az utca nemrég épült és körülbelül tizenkét család lakik benne. A Cozmesti és Hosszu-utcát eddig egy ösvény kötötte össze. Az utcácska, amelyen mindnyájunknak végig kellett menni, ha a városba akartunk jutni, olyan keskeny volt, hogy két ember is bajosan mehetett el rajta egymás mellett.

Most, hogy a CFR a vasutvonalon javítási munkálatokat végeztetett, a talpfák alatti földet kövel helyettesítették a földet pedig az ösvényre dobták ki. Így ha a Cozmesti utcából át akarunk jutni a Hosszu-utcába, nem marad más hátra, mint az, hogy vagy térdig süppedjünk a lágy, megázott földbe, vagy a sinpáron haladjunk végig, ami — gyakran katasztrófákat idézhet elő.

Felhívjuk tehát az illetékesek figyelmét erre a tarthatatlan állapotra — amelyet kis jóakarattal könnyen orvosolni lehetne — elvégre azért, mert külvárosban lakunk, még nem kell kitenni bennünket ilyen kellemetlenségnek.

Teljes tisztelettel:

Több cozmesti-utcai lakos

Üdülőttelepet kapnak a Fekete-tenger partján a megyebeli szegény gyermekek is

Brassó, szeptember 5.

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a városi tanács a Fekete-tenger partján több nyaralót és üdülőttelepet akar létesíteni. Ebből a célból már meg is kezdődtek a tárgyalások, amelyek eredményre vezettek, amennyiben Mangali város tanácsa a földművelésügyi minisztérium megkeresésére három házhelyet bocsátott a város rendelkezésére négyzetméterenként két lejes vételárért.

Értésüleink szerint ezt a nyaraltatási akciót most jelentősen kibővítették, a mennyiben az akcióba váratlanul a vármegyei prefektúra is bekapcsolódott. Voicu dr. polgármester és Căteanu dr. vármegyei prefektus megállapodtak abban, hogy a Fekete-tenger partján nemcsak Brassó, de az egész vármegye számára fognak nyaraló telepeket építeni. Ezekre a telepekre a megye szegény gyermekeit ingyen viszik ki.

A Fekete-tenger partjára tervezett üdülőttelepek felépítésének jelentős részét tehát a vármegye vállalta, amely magáévátette a kérdést és hajlandóan mutatkozott Brassó város vezetőségével együttműködni ebben a nagyszabású akcióban. Valószínű, hogy az üdülőttelepek mellett tüdőbeteg szanatóriumot is építenek, ahol csak Brassó és a megye lakosai nyerhetnek elhelyezést.

A vármegye állandó választmányának egyébként egyik legutóbbi ülésén foglalkozott a kérdéssel és megbízta Căteanu dr. vármegyei prefektust, hogy azzal a bizottsággal egyetemben, amelyet Brassó város állandó választmányának delegált szálljon ki a Fekete-tenger partjára és személyesen szemeljen ki a megye részére megfelelő területet a nyaraló és üdülőttelep felépítésére.

A legjobb és legolcsóbb tankönyvek

állami és felekezeti magyar tannyelvű elemi iskolák részére:

Szentpétery-Gázdag-Kandray Olvasó és tankönyvek I—VII osztály számára.

Kandray-Titz: Számítási és Mértan-könyvek I—VII. osztály számára.

Titz-Havadtői: Előírási Szépírási-füzetek II—IV. osztály számára.

Állandóan raktáron kaphatók:

Librăria Universala S. A. Braşov,

Str. Voevodul Mihai. — Iskolai nyomtatványok, író- és tanszerek gazdag választékban, legújtanosabb árban!

Iskoláknak kedvezmény!

HIREK

TOMCSA SÁNDOR:

A szerelem vállajai párbeszédekben

Szerelme a zsenik világában

(Személyek: Nőzszeni, Férfizseni és Mari. A zsenik igazán zsenik, nagyon nagy zsenik, kulturált, sőt integrált individuumok. Irózsenik, kik különösen a szerelemnek oly mélységeit és magasságait vetítik olvasóik elé és a nyelv oly szférikus muzsikájában, hogy méltán keltenek bámulatot. Szóval egyelőre ez a két zseni, kik előtt nincs kifejezésbeli nehézség és analízálhatatlan lelkeség. Szin a Nőzszeni lakása. A Nőzszeni íróasztala mellett ül és valami zsenialitáson dolgozik. Csendesen nyílik az ajtó és belép a Férfizseni.)

Férfizseni: Kukuusi, ki van itt?

Nőzszeni: Cuna báci, hol volt ilyen sokáig?

Férfizseni: A báci kapott délelőtt egy kicsi előlegecskét és délelőtt a báci megnyomta a gyomrocskáját és délután a báci visszaadta az — előlegecskét. ...

Nőzszeni: Rossz báci, nem is gondol a babára.

Férfizseni: Ki fut ide hamarabb?

Nőzszeni: Luluta hajagszik.

Férfizseni: Ki fut ide hamarabb, annak adok valamit. ...

Nőzszeni: (odárohan.)

Férfizseni: Előbb coci.

Nőzszeni: Mit hozott Lulutának?

Férfizseni: Előbb cocojja meg a báci... Na, puszi szépen.

Nőzszeni: Nincs puszi, míg nem muti.

Muti-muti-muti!

Férfizseni: Aztán jó volt a kis baba?

Nőzszeni: Jó volt a kis bab.

Férfizseni: Mit csinált a kis baba?

Nőzszeni: Locsiba volt igende... Muti-muti-muti!

Férfizseni: (magában: "tényleg hozzattam volna valamit!") Előbb puszi meg. ... itt is. ... itt is. ... ott is. ...

Nőzszeni: Na, most már mut meg.

Férfizseni: (ugy csinál, mintha valamit huzna elő a zsebéből, aztán mutatja az üres tenyerét): Elvitte a kicsi madár! ...

Nőzszeni (magában: "micsoda smucig pasas!"): Akkor adi vissza a puszi.

Férfizseni: Kérlek... Nesze... nesze... nesze. ...

Mari (a cseléd bőve beállit).

Nőzszeni: Na, mi baj, Mari, mi baj?

Mari: Naccsága kérem, elhagyott a Pistaaa. ...!

Férfizseni: A különböző dimenzionárius erők összejátszása. Tipikus eset.

Nőzszeni: Nem bizonyos. A lelkeség alapfelületén bár az erotika szinképe látszik, a következmény e kasztnál mégis a himség belenyugvása.

Férfizseni: Viszont egy nőiesebb komplexum e lelkek harmóniáját gyorsan áthangszerelik, mert mint tudjuk, az alacsonyabb rendűségnek tartós intenzitás ugy sincs.

Nőzszeni: Ezt aláírom, de, hogy a művemből idézzek: az egyszintűség kizárja a fantáziát. Fantáziánélküliségnél pedig nincs vetület, a dolgok képe, hogy így mondjam, leperog. (Marihoz): és miért hagyta el?

Mari: Azt nem merem megmondani.

Férfizseni: Ez az individuumnál már tudatos és föltétlen leszűrt diszkréció, sőt a nemiség feletti lebegő örök szégyenkezés.

Nőzszeni: Ezt Freud is mondja, de ő egyben feltételez megfelelő horizontot. A szégyenkezés olyan, mint egy virág, mely csak egy bizonyos régióban nyitja ki virágát. Ezt viszont én mondom.

Férfizseni: Mindenesetre komplikált eset, melyre a pszichoanalitikával nem lehet teljesen rávilágítani. ... (Marihoz) Nézzé fiam, nincs miért szégyenkeznie, szépen mondja meg, hogy miért hagyta el magát a Pista.

Mari: Nem merem, nem merem!

Nőzszeni: Ez a konokság alátámasztja felfogásomat, hogy intenzív úttere az érzés-mennyiség nem esik szét, hanem mintegy mag körül sűrűsödik és végül is betokosodik. (Marihoz) Na, kivele Mari, ez biztosan valami oly kivülről dolog, a miről maga nem tehet.

Mari: Persze, hogy nem tehetek.

Férfizseni: Na, mondja meg szépen. ... Mari: Mondjam?

Nőzszeni: Egész nyugodtan, fiacskám. Mintha csak a legjobb barátjától volnék.

Mari: Há... há...

Férfizseni: Szépen, bátran.

Nőzszeni: Nyugodtan.

Mari: Há, há, a Pista azt mondta, hogy marad a nyavaja ott, ahol ilyen hitvány a koszt...!!

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint északnyugati szél következik változó felhőzettel és sokhelyütt záporokkal.

— VASUTASKONGRESSZUS TEMESVÁRON. Temesvárról jelentik: A CFR összes művezetői és kocsis ellenőrzői — mintegy kétszázan — vasárnap Palici Brancoveanu elnökle alatt Temesváron kongresszust tartottak. A gyűlésnek az a célja, hogy a műhelyvezetőknek a műhelymérnökökkel szemben önállóságot biztosítsanak. A kongresszus, amelyen több hivatalosan delegált mérnök is részt vett, előreláthatólag kedden ér véget.

ABLAK

Egyik csehszlovákiai magyar lapban olvassuk az alábbi sorokat: Egy pozsonyi kávéházban július 8-án, csütörtökön éjjel találkozott Lessing Tivadar tanárral. Ezt megelőzően előadást tartott: „Jude, wohin?...” címmel. Kicsit fáradt volt, csodálatos zengő hangjába rekedtség vegyült, idegesen sumította Krisztus-szakállát. — Jól emlékszem minden szavára: — Németnek lenni — ma nehéz dolog. Zsidónak még nehezebb. — Talán itt kellene maradnom Szlovenszkón. Ilja Ehrenburg az elragadtatás hangján emlékezett meg az önk hazájáról. Még visszajönök ide. Azután egy könyvről tett említést, amit a Népszövetség és a cionista kongresszus címére fog adressálni. A könyv meg is jelent. Talán emiatt kellett Lessingnek meghalnia. Amikor utoljára beszéltem vele, tele volt tervekkel. Dinamikusan beszélt, rövid, szaggatott mondatokban. Mindenhez volt valami megjegyzése. Pozsonyi hallgatóközönségéről így nyilatkozott: — Láttam az arcokról, hogy minden tetszett nekik, amit mondtam, csak az nem, hogy németnek vallottam magam. Hát nem vagyok német?! Azután sétáltunk a júliusi éjszakában. Elkesztettem szállodájáig. Bucsuzól ezt mondta: — Mihamar újból itt leszek. Hát nem lesz itt többé Lessing Tivadar. Sem itt, sem másutt. Sürgősen eltávolították. Nehogy beszéljen. Elnemították. A nagy németet. Aki mindenütt forró németiségről tett hitvallást. Am, ma nem ilyen németek kellene. Magam előtt látom Lessinget, amint idegesen megsimítja Krisztus-szakállát. És csodálkozik... (sp. l.)

Tragédia a határon

Halál egy kis élelmiszer miatt

Kassa, szeptember 5.

A csehszlovákiai Abafalva községből három legény vasárnap átszökött a magyar területen levő Putnokra, hogy ott élelmiszert és dohányt vásároljanak. Amikor a megvásárolt áruval visszafelé tartottak, cseh fináncok állták útjukat és megadásra szólították fel őket. A legények erre eldobták a portékát és futás-

nal eredtek. A fináncok újra felszólították őket a megadásra és amikor nem engedlmeskedtek, utánuk lőtte.

Az egyik legény, akit Mudrony Józsefnek hívtak, azonnal meghalt, Kovácsék Károlyt halálosan megsebesítették a golyók, míg a harmadik legényt nagyon súlyos tüdőlövélssel szállították kórházba.

★ WEISZ ILONA ZONGORAMŰVÉSZNŐ zongora és modern zenenevelési tanfolyamát szeptember 15-én megkezdte. Jelentkezések délelőtt 10-11-ig. (Kapu-utca 34.)

— MEGHALT A WEISZ MANFRÉD GYAR ÖNGYILKOS ÜGYÉSZE. Budapesti jelentik: A B. L. legutóbbi száma beszámolt arról, hogy dr. Jünker Pál, a csepeli Weisz Manfréd gyár ügyésze főbelötte magát. Mint a rendőrség most megállapítja, az ügyvéd hosszabb ideje készült az öngyilkosságra. Revolvert vett, sőt fegyvertartási engedélyt is szerzett a revolverhez. Elkészítette a végrendeletét is és arról is gondoskodott előbb, hogy kiskorú két gyermekét nagykorúsítsák. Az öngyilkost azonnal szanatóriumba szállították, ahol megoperálták. Az operáció sem használt, mert a golyó olyan roncsolásokat végzett, hogy azt dr. Jünker túl nem élhette. A fiatal budapesti ügyvéd ma reggel meghalt.

★ HÁZASSÁG. Fleischmann Mancsi és Holländer Rezső f. hó 3-án házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

— KORCSMA, VEREKEDÉS, ÉG A CSÜR, ÜGYÉSZSÉG. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Szöcs János gelencei gazdálkodó pénteken este a község kocsmájában mulatozott, majd verekedésbe keveredett. Később Salamon János nevű szomszédja kíséretében hazafelé indult. Utközben találkozott Szöke Alberttel és Tóth Bélával, akik Szöcsöt a korcsmai verekedés miatt kérdőre vonták. Salamon, aki sejtette, hogy újabb verekedés várható, óvatosan meglepett és magára hagyta Szöcsöt, akit a két ember alaposan elvert. Éjjel három órakor Salamon csírében tűz ütött ki, amely az épületet teljesen elhamvasztotta. A csendőrség azonnal nyomozást indított, amelynek során Szöcs személyében elfogták a gyújtogatót. Szöcs bevallotta, hogy szuszából gyújtotta fel a csürt, mert Salamon az éjszakai verekedés alkalmával magára hagyta. A gazdát átadták a sepsiszentgyörgyi ügyésznek.

— MOSZKVA-BAN SENKI SEM VI-SSEL NYAKKENDŐT. Londonból jelentik: Newyorki jelentés szerint amerikai turisták egy csoportja most érkezett hazza Moszkvából. A kikötőben várakozó újságíróknak mindegyik a maga módján adta elő oroszországi tapasztalatait. Valamennyien kijelentették azonban, hogy Moszkvában egyetlen orosz sem láttak, aki nyakkendőt viselt volna.

— MEGHALT MERKLER KÁROLY A GYAPJUIPAR NYUGALMAZOTT IGAGATÓJA. Tudósítónk jelenti: Merkler Károly, a temesvári Gyapjuipar nyugalmazott igazgatója, 46 éves korában vasárnap délután 1 órakor szívbaja következtében, hirtelen meghalt. Merkler régebben Totisz Rezső vezérigazgatónak legtehetségesebb munkatársa volt.

— Egy nyugalmazott kuriai bíró tragikus halála. Temesvárról jelentik: Abay Leó, nyugalmazott kuriai bíró 76 éves korában, szívszélhűdésben hirtelen meghalt. Az elhunyt öregurnak Temesváron nincsenek rokonai.

Mintavásár lesz Temesváron

Temesvár, szeptember 5.

A temesvári Iparkamara hétfőn délelőtt választmányi ülést tartott, amelyen a rövidesen rendezendő mintavásárról tárgyaltak. Kabos Ármin előterjesztette a helyi nyomdaipar tiltakozását a belügyminisztérium 14968—933 számú rendelete ellen, amely elrendeli, hogy a közhatalok a versenytárgyalásokon kötelesek az állami nyomdát előnyben részesíteni.

A Cuvântul és az aradi magyarok

Arad, szeptember 5.

A Cuvântul című bukaresti lap aradi munkatársa cikket írt a lapnak, amelyben éles kirohanást intéz Arad város vezetősége ellen. Kifogásolja, hogy a román hatóságok a magyaroknak tulcsok engedményt adnak. „Össze kell fogui a román-ságnak, — javasolja — meg kell szüntetni azt az állapotot, hogy a magyar kisebbségi tanácsotagok visszaéljenek a helyzettel. A románság ökolbeszorított kezekkel figyeli az eseményeket.” A cikkíró azt is kifogásolja, hogy a város a kulturálatól egy másuttan tessékeli ki a román kulturintézményeket, így az Astra közművelődési egyesületet is, csak azért, hogy különböző magyar kulturális egyesületek, mint például a Magyar Zenede, hajlékhoz jussanak.

A Cuvântul tudósítója hevesen támadja cikkében az aradi Iparosotthon műkedvelőit is, akiket irredentáknak nevez, mert résztvettek a bukaresti műkedvelő olimpiáson. „Szent István birodalmába tettek kirándulást!” — fejezi be cikkét a román újságíró, aki végül még azt is bünyöl rója fel a jámbor műkedvelőknek, hogy a budapesti versenyen második helyre kerültek.

Bizony, bizony ilyen jól megy az aradi magyaroknak. Elnyomják a szegény románokat, köztük pedig ezt a derék sajtférget, aki boldog hangossággal ragódik ezen a hervadó levelű, sárguló életfán.

Bizony, bizony jól megy nekünk magyaroknak. El kell venni azt is, ami már régen nincs, de amiben a Cuvântul szerint annyira duscalkodunk.

— ERDÉLYI VÁROSOK EXPORTATISZTIKÁJA. Tudósítónk jelenti: Temesvár júliusban — statisztika szerint — 2723 sertést — Nagyvárad 1264, Kolozsvár pedig 787 vágómarhát exportált. Utána következik Arad 164 darabbal. Temesvárt tehát vezet.

— VÉRES NŐI LÁBAK A BÖRÖND-BEN. Kassáról jelentik: A Prága—Kassa közötti vasútvonalon az egyik fülkében egy gazdátlan bőröndöt találtak. A bőröndben két véres női láb és lábszár volt. A rendőrség később a kassai pályaudvaron egy másik bőröndöt talált, amelyben meglette a meggyilkolt nőnek láb nélküli testét. A hulla ruhájának monogramma S. L. A további kutatás során azt is megállapították, hogy a meggyilkolt Csehországban nevelő volt. Két férfit már letartóztattak, akik gyanúsak és akikről azt hiszik, hogy nem csak ezt a gyilkosságot, hanem a legutóbb felfedezett hasonló bestiális körülmények között elkövetett kégyilkosságot is ők követték el.

— MISE A MONT BLANK TETEJÉN. Párisból jelentik: A pápa ma áldását küldötte Paulin apátnak, aki cserkésztestvérségében hihetetlen fáradságok után a Mont Blank csúcsát megmásztatta és ott rögtönzött oltáron bemutatatta az első misét. Az apát a 4307 méter magas csúcson a nemzetek békéjéért imádkozott.

★ NYERSKOSZT. Dr. Bucsanýi, budapesti főorvos könyve a természetes táplálkozásról (Nyersdiéta, mint természetes gyógytényező) kapható a Bukaresti Lapok könyvosztályában. Ára 102 lej. Vidékre előzetes fizetés esetén portómentesen, utánvétellel 16 lej portóval szállítjuk.

Jöjjen Szebenbe a nagy ipari kiállításra szeptember 10-éig.

50% vasuti kedvezmény, vagyis ingyen utazik haza a megváltott jeggyel. — Textilipari és mezőgazdasági gépek kiállítása. — Vissza nem térő alkalom, hogy a legolcsóbban szerezzon be szebeni szalámít, sonkát, szövetet, kötőítart. — Rengeteg alkalom szórakozásra! Koncertek, kirándulások, előadások stb.

A kormány tagjai váratlanul elutaztak Színájából

Bukarest, szeptember 5.

Legújabb jelentésünk szerint M. t. c. miniszter délután 5 óráig maradt a királyi palotában. A kihallgatás bevégeztével Vajda, Anghelescu, Mirto és Tilea új tanácskozási ülésre ültek össze. Ez egy óra hosszat tartott.

A tanácskozások során a kormány elhatározta, hogy még hétfőn este Bukarestbe utazik, ahol kedden reggel félkilenc óra körül minisztertanács lesz.

A minisztertanácsot kedd délután a kormánypárti irodájának ülése követi. Ennek az irodának Maniu nem tagja.

Kormánypárti körök a hétfői eseményekkel kapcsolatban a következőt közlik, de mégis nagyon nyílt tájékoztatást adják:

— A kormány elhatározta, hogy az insurgenckiának a legerélyesebb eszközökkel vet véget. De még mielőtt ez a helyes eszközökhöz nyúlt volna, ismerni akarta a király hangulatát és véleményét. A kormány nem nézheti tétlenül, hogy az ország érdekeit is sértő nehézségeket gördítsenek útjába.

Ez a nyilatkozat azt jelentené, hogy a kormány nem távozik, felveszi a harcot a

Maniu-csoporttal és az „insurgensek” orizetbevitelétől sem riad vissza. Azaz a kormány letartóztatásba helyezné saját híveit.

Ezzel a „bizakodó” magyarázattal szemben beavatott körök úgy tudják, hogy a kormány a csatát elvesztette. A bukás néhány nappal eltolódhatik ugyan, de végleg el nem maradhat.

Erre mutat az is, hogy a miniszterek feltűnően idegesek. Különösen Tilea államtitkár enervált.

Végleges döntés, a látszat szerint, csak kedden vagy szerdán következhetik be.

A szerb királyi pár színajai látogatása

Szinaja, szeptember 5.

Kiküldött munkatársunk értesülése szerint a szerb király és királyné e hó 23-án Színajába érkeznek, ahol a Peles kastély 50 éves fennállásának ünnepségein vesznek részt.

Nae Jonescu beszámol moszkvai utjáról

Bukarest, szeptember 5.

A Tempo értesülése szerint Nae Jonescu Cuvantul főszerkesztője és az udvarnak bizalmasa szerényen bizalmi embere, közel egy hónapig külföldön tartózkodott, Moszkvában járt, ahol hivatalos megbízásból Románia és Szovjetország diplomáciai kapcsolatát készítette elő. Nae Jonescu vasárnap Színajába érkezett, ahol kihallgatáson jelentkezett a királynál.

A volt indiai államtitkár Budapesten

Budapest, szeptember 5.

Lord Winterton angol képviselő, volt indiai államtitkár, ma Apponyi Henrik gróf híres ázsiai utazó társaságában Budapestre érkezett. Az angol politikust ma Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, kihallgatáson fogadta.

Nápolyba szállítják a tragikus sorsu olasz pilóta holttestét

Newyork, szeptember 5.

Mussolini megbízást adott a washingtoni olasz követnek, amely szerint Olaszország arra kéri Amerikát, hogy az adja ki Francesco de Pinedonak, a szerencsétlenül járt olasz repülőnek holttestét.

A washingtoni olasz követ ma ebben az ügyben megjelent a Fehér Házban és előadta Olaszország kérését. Az amerikai külügyi hivatal természetesen teljesíti Olaszország kérését és a tragikus módon szörnyethalt olasz ezredes holttestét Nápolyba szállítják, ahol nagy nemzeti pompával temetik el.

Menesztenek nyolc osztrák egyetemi tanárt

Bécs, szeptember 5.

Egy különleges vizsgáló bizottság ma kezdette meg annak a nyolc osztrák egyetemi tanár ügyének tárgyalását, akik a nemzetiszocialista mozgalom kapcsán a Dollfuss-kormány és az Ausztriában uralkodó rend ellen nyilatkoztak. A tanárokat ezért a nyilatkozatukért a bizottság elé állították, amely fegyelmi jellegű határozatokat hozhat.

Valószínűnek tartják, hogy a bizottság mind a nyolc egyetemi tanárt megfosztja állásától. Bécsben azt sem tartják kizártnak, hogy az egyetemi tanárok nem várják be ennek a fegyelmi bizottságnak a döntését, hanem védekezésük előadása után a döntés bevétele nélkül állásukról mondanak.

Cipője sarkát akarta lenyelni egy letartóztatott tisztviselő, akit lopással gyanúsítottak

Budapest, szeptember 5.

A budapesti rendőrség ma lopás gyanúja miatt őrizetbe vette Kalmár Helént, egy fiatal tisztviselőt.

A rendőrségi fogdában a fiatal leány valahogyan leszakította mindkét cipője-

nek sarkát és azokat le akarta nyelni.

Igy akart a fiatal leány öngyilkos lenni, mert főnökei alaptalanul meggyanúsították azzal, hogy lopott.

A mentők az öngyilkost kórházba szállították. Állapota nem veszedelmes.

Szexuális örületében kinyomta szerelmese mindkét szemét, majd nyakát is átvágta

Eger, szeptember 5.

Antal Lajos 22 éves egri fiatalember sétálni ment Szabó Juliával, egy tizennyolc éves egri leánnyal. A fiatalember egy elhagyott uton erőszakoskodni kezdett a leánnyal, aki természetesen védekezett.

A dulakodás hevében

a fiatalember kinyomta a leánynak mindkét szemét, majd szexuális örületében bicskájával átvágta a leány nyakát is.

A szerencsétlen teremtést haldokolva szállították be az egri kórházba.

Herriot elutazott Moszkvából

Szívélyes bucsu Litvinovtól

Amerikai gazdasági körök a Szovjet elismerésére buzditják Rooseveltet

Moszkva, szeptember 5.

Herriot ma este, vagy holnap reggel hagyja el Moszkvát. Tegnap Litvinov a francia vendéget vacsorán látta. Szombaton Herriot Molotovval tárgyalt.

Moszkvai jelentések szerint az eredeti tervektől eltérően Herriot nem Varsón, hanem Rigán át tér vissza Európába.

A Herriot látogatás epizódjaként jelentik, hogy a francia exminiszterelnök meglátogatta a Szovjet egyik legnagyobb repülőgépgyárát és ott a többek között egy monstruózus repülőgéppel találkozott.

Litvinov volt ennél az utnál Herriot kísérete és elmondotta, hogy a Szovjet szeretné ezzel a géppel, ha elkészül majd, Párisban

tiszteletét tenni. Herriot így válaszolt:

— Legyen szerencsénk, Tárt karokkal várjuk Önöket.

Herriot-nak ezt a nyilatkozatát az európai sajtó a legkülönbözőbb hangon kommentálja.

Itt jelentjük még, hogy az amerikai kereskedelmi érdekeltségek egyre jobban arra ösztönzik Rooseveltet, hogy ismerje el már végre Amerika Oroszországot, amely eszben a két állam kereskedelmi szerződést is köthetne.

Erdekes, hogy az amerikai kereskedelmi érdekképviseletek legnagyobb része Szovjet-országot elismertése mellett nyilatkozik meg.

Az országos uszóbajnokságok második napja

Több országos rekordot értek el a versenyzők

Bukarest, szeptember 5.

A Bukarestben zajló országos uszóbajnokságok második napján, hétfőn a következő eredményeket érték el:

100 méteres ifj. gyorsúszás: Bajnok Pasca (U) 1 perc 10.4 mp. 2. Fülöp. Temesvár, 1 perc 10.8 mp.

100 méteres hátúszás szenior: Bajnok: Chiff MSE 1 perc 24.8 mp. 2. Emminger (Sport. St.) 1 perc 25.4 mp. 3. Margulies (Tenisclub)

50 méteres női gyorsúszás. Bajnok: Izsák Lili (MSE) 36.8 mp. 2. Sallay (Ilsa) 3. Nemes Éva (MSE).

200 méteres női ifjúsági gyors. Bajnok: Nagy (MSE) 3 perc 42 mp. 2. Lenpart (Liga Navala)

200 méteres szenior mell. Bajnok: Aranyosi (U) 3 perc 14.2 mp. 2. Fischer (Kadima) 3 perc 14.8 mp. 3. Barth (Sp. St.) 4. Gherman, 5. Harjescu. A favorit Harjescu ötödik helye nagy meglepetés.

400 méteres ifjúsági gyors. Bajnok: Visan (Sp. St.) 6 perc 12.8 mp. 2. Pascu, (U), 3. Daróczi (MSE).

100 méteres mellúszás. Bajnok: Szatmári (MSE) 1 perc 46.2 mp. 2. Lenpart (L. N.).

1500 méteres gyorsúszás szenior. Bajnok: Czigler (U) 25 perc 33.4 mp. 2. Papazolu (PTT) 25 perc 43 mp. 3. Florescu (Sp. St.)

4x50 méteres ifjúsági staféta. Bajnok: MSE 2 perc 19.4 mp. (Országos rekord). 2 CFR Temesvár, 2 perc 20.6 mp.

4x50 méteres női gyors staféta Bajnok: MSE 2 perc 44 mp. 2. Liga Navala Romana.

4x100 méteres gyors staféta szenior. Bajnok: CFR Bukarest 4 perc 57.6 mp. Országos rekord. 2. MSE 5 perc 0.7 mp. A nap legszebb küzdelme, amelyben a CFR uszói kivétel nélkül tudásuk legjavát adták.

3x50 méteres ifjúsági vegyes staféta. Bajnok: MSE 2 perc 18.4 mp. 2. Liga Romana Navala.

A verseny érdekes és izgalmas küzdelmeiből kiemelkedik a marosvásárhelyi MSE női gárdájának pompás szereplése. Ugy az első, mint a második napon az ifjúsági és szenior bajnokságokat a CFR nyerték. A Sportul Studentesc lemondta az MSE ellen tervezett vízpoló mérkőzését és így a döntőbe az Ilsa és MSE csapatai kerülnek.

A romániai tenisz csillagai Brassóban

Brassó, szeptember 5.

Ma egy szenzációs női singli került lejátszásra. Barabássy Babkó Gyergyszentmiklóss személfénye az aradi Arató Klárit győzte le, illetve veszített set után Arató fájdalmas lábsérülése miatt feladta a versenyt.

A nő egyes döntőjében valószínűleg Románia bajnoknője Zizovich Lenke és Somogyi Klári kerülnek. Mindketten elsőrangú játékosok.

A férfi egyesben Pulieff, Botez, San Galli, Caraulia, Schmidt, Pusztay, Gitta még küzdenek.

Rövid sporthírek

Ha Mohamed... A román egyetemi gárda nem mehetett Torinoba a főiskolai olimpiászra. Ok, volt pénz, — nincs pénz. Hogy miért nincs, azt majd kiderítik. Buteanu képviselő meghívta Bukarestbe a torinói győztes futballcsapatot, hogy meglássák, milyen eséllyel indulhatott volna a román egyetemi csapat. A tornai futballtorna győztese valószínűleg Magyarország és Olaszország közül kerül ki.

Lengyelország atlétái 79 és fél—78 és fél arányban legyőzték Csehországot.

A bukaresti Ferenccváros—Ripensia meccs tudósítása miatt bukaresti sporttudósítónkat a bukaresti Gazeta Sporturilor megtámadta. Mint Bukarestből telefonon jelentik, tudósítónk a támadásért elégtételt kapott.

Cochet állítólag feladja amatőriségét és csengő aranyra akarja felváltani teniszművészetét.

Bodola átengedési ügye a FC részére holtpontra jutott. Mégis csak sok pénz az a millió lej, ha százezer lírának is hívják.

A teniszversenyen szereplő Papana a bob világbajnoka Brassóban van. Papana a román hadsereg egyik legjobb repülőtisztje. Ma reggel felszállt a repülőgépgyárban egy gépbe s csupa kíváncsiságból megnézte, hogy lehetne a tegnap előzott cenkalatti tenispályán játszani. Oly alacsonyra ereszkedett alá, hogy a Clubház tornyát majdnem simogatta. Mikor meggyőződött, hogy a pályán vigan folyik a játék, lezállt, beült egy autóbba s pár perc múlva vigan titogatta a labdát. És ezt is érti.

Torinoban a magyar főiskolai csapat megnyerte Franciaország ellen 18:6 arányban az első játékát.

Ma vannak a döntők a brassói országos teniszversenyen. A bukaresti játékosok mind itt lesznek.

Szilágysomlyó, szeptember 5. Vasárnap játszott Szilágysomlyón a zilahi Unirea csapata a Szilágysomlyói Sport Klubbal. A meccset a szilágysomlyói csapat nyerte meg 1:0 gólaránnyal. Góllövő Andrási. Hrulicska, Helperin, Rubicsko és Iles, a zilahai együttesből pedig Kóváry dr., Bittner és Dolhán váltak ki játékkal. A mérkőzésen a szilágysomlyói csapat elégtételt vett azért a 2:1 arányú vereségért, amelyet néhány héttel ezelőtt Zilahon szenvedett az Unireától. A meccset mindkét csapat megelégedésére Krell Ernő bíró vezette.

SPORT

Délelőtt eső, — délután góleső
a brassói Olympia-pályán

Olympia (Brassó) — Dacia Unirea (Braila) 7:5 (4:3)

A két csapat találkozása élvezetes játékot nyújtott. Különösen a két csatársor volt jó formában, ami a játékban is kife-

jezésre jutott. Góllövők: Braun (3), Zeides (2), Ludwig, Mayer (0) Stălees (2), Iju (2 tizenegyes) Georgeacu. Biró Lungu.

Victoria — BMTE 5:0 (3:0)

A nagyon tartalékolat munkáscsapat játéktudását durváskodással igyekezett pótolni, de a stilust átvette a Victoria is. A második félidőben Purdilla meg nem engedett módon nekimegy a Victoria kapusának. A biró kiállítja. Parázs botrány

tör ki erre, mire Farkas bíró a játékot lefújja. A dolognak, a birói jelentés alapján, a fegyelmi előtt lesz folytatása.

Az IAR motorkerékpár-versenye az cső miatt elmaradt.

Az érdekesnek ígérkezett verseny jövő vasárnap kerül eldöntésre.

Országos labdarugó-
eredmények

Temesvár, szeptember 5.

Egyetemi válogatott—Ilsa 4:0 (3:0).

A főiskolások biztosan, de kissé túlzott gól aránnyal győztek. A Gyapjuipar csapata legalább annyit támadott, mint ellenfele, de az akciók befejezésével csatárai adások maradtak. Góllövők: Carte (5 p) Sepi II. (17 p) Scileru (37 p). A második félidőben Sepi II. a gólszerző. Az Ilsa egy megítélt 11-est nem tudott értékesíteni.

Biró: Welter.

Haiduc—Unirea 1:1 (1:1).

TAC—KADIMA 4:1 (0:1).

TMTE—Vultur (Lugos) 4:2 (2:0).

Electrica I.—Törekvés II. 4:2 (0:0).

CFR II.—Dacia II. 2:1 (0:1).

ARAD:

AMTE—Ripensia 2:2 (1:1).

Kinizsi—Gloria CFR 2:0 (2:0).

AAC—Olympia 3:0 (3:0).

SZATMÁR:

Törekvés (Szatmár)—Törekvés (Nagykároly) 4:2 (2:0)

NAGYBANYA:

Tricolor—SzMTE 7:1 (2:0).

NAGYKÁROLY

Ronny—Victoria 2:2 (2:0)

CSERNOVICZ

Vultur (Dorohoi)—Dragos Voda 3:2

BOTFALU:

CSK komb. (cukorgyár)—Soimii komb.

5:0 (1:0).

Góllövők: Ferenc (2), Zont, Kreutzer és Szabó.

MAROSVÁSARHELY:

Mures—Unirea 3:0 (2:0).

KOLOZSVÁR:

Cetatea—Haggibor 1:0 (0:0).

RESICZA

UDR—RAPID 5:2 (3:1).

NAGYVÁRAD:

Törekvés—Makkabi 3:0 (3:0)

KÉZDIVASARHELY:

Astra (Brassó) KSE 2:0 (1:0). Durva mérkőzés, amelynek kezdeményezője a KSE. A közönség a játék folyamán betódul a pályára s csak nagy nehezen áll helyre a rend. Az Astra több játékosra sértült meg. A KSE, ugy látszik, nem tudja a vereségeket elviselni. Biró: Blaga.

Unirea Tricolor (Bukarest)—Soimii (Szeben) 3:0 (1:0).

A Divizia Nationala első mérkőzése. A bukarestiek állandó fölény mellett játszanak. A szebeniek egy percig sem voltak veszélyesek. Góllövők: Popescu és Florea. — Mintegy 1200 néző volt kíváncsi a mérkőzésre, amelyet a galaci Klein bíró vezetett. Az U. T.-ből Steinbach és Robe emelkedett ki, míg a Soimii-ből csak a kapus tetszett, aki sok veszélyes labdát tett ártalmatlanná. CFR (Bukarest)—Sportul Studentesc 5:2 (3:1).

Tricolor (Ploesti)—Mihai Viteazul 2:1 (1:0)

Freidorf—Venus 2:1 (1:0)

Külföldi eredmények

MILÁNÓ:

Ambrosiana Austria 2:1 (2:0). A Közép-európai Kupa döntőjének első mérkőzését 50 ezer néző előtt az olasz csapat nyerte. Vasárnap Bécsben játszik a két csapat. PRAGA:

Victoria Ziskov—Macbal 4:2 (2:1).

TENISZ-, FUTBALL-,
ATHLÉTIKAI felszerelések
olcsókTRITSCH Sportüzletében,
Brassó, Kolostor-utca.A turini diákolimpiász
eredményei

Turin, szeptember 5.

Labdarugás: Olaszország—Németország 3:1 (3:1). Biró: Pluhár.

Uszás: Az elődöntők során az összes magyar indulók bekerültek a döntőbe. (Székely, Csik, Wannie, Lengyel.)

Törpívás: 1. Voftemi (olasz). 2. Pinton. 3. Vereby.

Tör-csapat: 1. Olaszország. 2. Franciaország. 3. Magyarország.

Rugby: Olaszország—Spanyolország 6:0. Franciaország—Csehország 69:0.

Románia
uszóbajnokságai

Bukarest, szeptember 5.

Vasárnap kezdődött meg a 3 napos uszóbajnoki küzdelem. Az első napon 3 országos rekord is született. Eredmények:

200 m. női gyorsúszás. Bajnok: Daróczy

MSE, 3 p. 50.8 mp.

200 m. gyorsúszás sen. Bajnok: Ziegler, U.

2 p. 47.2 mp.

100 m. hátúszás, lányok. Bajnok: Radó

Klári, MSE 1 p. 50 mp.

50 m. junior gyorsúszás. Bajnok: Fülöp,

Ilsa 30.2 mp. Országos rekord.

100 m. mellúszás sen. Bajnok: Hariescu,

Sportul Stud. 1 p. 26.7 mp.

100 m. női gyorsúszás. Bajnok: Izsák Lil-

ly, MSE. 1 p. 25.5 mp. Rekord.

100 m. hátúszás junior. Bajnok: Chieff,

MSE, 1 p. 26.2 mp.

50 m. gyorsúszás, lányok. Bajnok: Sallay,

Ilsa, 39.8 mp.

400 m. gyorsúszás sen. Bajnok: Ziegler

U. 6 p. 03.8 mp.

4x50 m. junior staféta: CFR Temesvár 2

perc 21.8 mp.

3x100 m. vegyes staféta sen. Sportul Stud.

4 p. 03.4 mp.

4x 50 m. lányok stafétája: MSE 3 perc

04.2 mp.

Mentőbajnokság: Eninger 1 p. 05.5 mp.
(Uj országos rekord.)
Vízipóló: MSE—PTT 4:1 (3:1).
Ilsa CFR (Bukarest)) 6:1 (2:0).

Szexhezlői üzenetek

Magánlevélben nem válaszolunk. Kéziratokat nem őrzünk meg. Eredeti okmányokat ne tessék beküldeni, mert azok felelősséget nem vállalunk.

H. T. Déva. Lehet, hogy önne! egyáltalán sokan vannak, akik a legújabb divatot, különösen a kalap divatját — művész szempontból visszatartózkodónak találják. Abban azonban nincs igaza, hogy ez ellen kritikai hadjáratot kellene indítani, mint az izléstelen házak vagy szobrok ellen. A divatot nem lehet kritizálni. A divat nagyobb hatalom minden sajtómányi elméletnél és minden sajtómányi vagy egyetemi tanszékénél. A divatot nem szokás támadni, nem lehet megtiltani, nem lehet megölni, a divat magától meghal, amikor megújul. Ez a divat természetes halála.

Bátorság. A halálfélelem írói érzékeltetés sem nem elég mély, sem nem elég művészi. Ami a képvizitót illeti, az erőltetett. Ájtavtani nem lehet. Át kellene írni, amire viszont nincs felhatalmazásunk. — Tetteket és nem üres szavakat. A kérdésben most már nem önpnek kell megszólalni, hanem a többieknek, akiket a dolog illet. Igaza van, tettek kellene, viszont Ön már nem adhat egyebet, csak szavakat. Indító szavakat viszont már adott, sőt eredménnyel adott. — D. B. Petrusény. Sohasem azt nézzük, hogy annak, aki megszólal és általunk nyilvánosságra van szüksége, mi a foglalkozása, hanem csak azt, hogy mit akar mondani és hogyan mondja azt, amit mond. Az Ön versét is ebből a szempontból bíráljuk és megállapítjuk, hogy ha nem is a felfogása, de a hangja miatt csakis munkáslapba való.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

500 kötetes magánkönyvtár olcsón eladó. Bővebbet fiókkiadóban, Targu-Mures. 12675

Vendéglő-bodega berendezéssel, italmérési engedéllyel jóforgalmu vidéki helyen átadó. Cim 12718 szám alatt a kiadóban.

Butor, elköltözés miatt olcsón eladó. Brassó, Lövész-utca 32. (Str. Crișan.) 12711

HASZONBÉRLET. Nyolcvan hold haszonbérbe adatik egy hét holdas belsőséggel. Érdeklődni lehet: Heves Györgynél, Lunca-Mures (Székely-Kocsárd) jud. Turda. 12713

Állást nyer

A kézdimárkosfalvi Fogasztási Szövetkezet október elsejére boltkezelőt keres. Érdeklődni az igazgatóságnál: Márcușa, Județul Treiscaune. 12675

Magyar állampolgár biztos elhelyezkedést találhat elsőrangú budapesti vállalatnál, ha román állampolgár főtisztviselőnek cserébe hasonló állást biztosít erdélyi vagy bukaresti nagyvállalatnál. Érdeklődők irjanak „Biztos megélhetés” jellegre „Rudolf Mosse” Oradea, hirdetőiroda címére. 12717

Ugyes szobalány azonnalra felvétetik. Cim 12710 szám alatt a brassói kiadóban.

Magántanítónőt keresek gimnázista leányomhoz, csak lelutánra. Zongoratudás szükséges. Cim a brassói kiadóban. 12706

Kérdezzon meg bárkit, mindenki azt fogja Önnek mondani, hogy ő mindig „péig” kiolvassa a Brassói Lapokat, az utolsó betűig. Ha tehát az is elolvassa az apróhirdetéseket, akinek pillanatnyilag nincs semmi venni, eladni, vagy bérelni valója, hát akkor elképzelheti, hogy mennyire elolvassa az, aki éppen

az apróhirdetések miatt veszi meg a lapot.

Adja le tehát apróhirdetését a Brassói Lapokban.

Állást keres

50—60 ezer lej, esetleg több készpénz garanciával bizalmi állást keres szorgalmas, megbízható, jóerkölcsű tanult kereskedő. Szíves ajánlatokat „Brașov” jellegre a kiadóba. 12707

Lakás

2 szoba, 1 konyha és 1 szoba, 1 konyha azonnalra kiadó. Bővebbet: Brassó, Vár-utca 86. 12626

KIADÓ Marosvásárhelyen Transsylvania étterme, mellékkeliségekkel, esetleg más célra. Érdeklődni Brassói Lapok fiókjánál, Targu-Mures. 12650

Kiadó 4 szobás lakások, minden mellékkeliséggel, olcsó bér. Megtekinthetők naponta 9—fél 12 és délután 3—6, Brassó, Jorgasar 18. 12547

Két iskolás leányt gyarmektelen uricsalád teljes ellátásra felvesz. Cim 12691. sz. alatt a brassói kiadóban.

Keresek október 1-re egy szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba emeleti lakást (vagy esetleg kétszobást) jó levegőjű helyen. Ajánlatokat „Erkely előnyben” jellegre a brassói kiadóba kérek. 12710

Pörmentes, jólevegőjű helyen BUTOROZATLAN SZOBÁK KERESÉK, fürdőszobával, esetleg mindennapi fürdőszobahasználattal. Ajánlatokat „Pontos fizetés” jellegre a brassói kiadóba kérek. 12710

Két iskolásgyermekeket raelita uricsalád, belvárosban jutányosan, kitűnő ellát. Cim 12714 sz. alatt a kiadóban.

Kiadó szoba: Hosszu-utca 52 szám alatt elegánsan berendezett igen szép különbejárt, tu napos szoba kiadó. 12710

BABITS MIHALY összes költeményei, 414 oldal, díszes kötésben 120 lej. Kaphatók Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. az udvarban.

A nemi
betegségekokai, tünetei, kezelése, védekezés.
Írta: dr. Vende Imános
tanársegéd.

Ára 60 Lei.

Kapható:
Brassói Lapok
Könyvosztályában